

**LEGE nr. 60 din 23 septembrie 1991 (*republicata*)
privind organizarea si desfasurarea adunarilor publice**

EMITENT: PARLAMENTUL
PUBLICAT ÎN: MONITORUL OFICIAL nr. 888 din 29 septembrie 2004

**Data intrarii in vigoare:
29 Septembrie 2004**

**Forma actualizata valabila la data de
23 Martie 2010**

**Prezenta forma actualizata este valabila incepand cu data de
29 Septembrie 2004
, pana la data de
23 Martie 2010**

*) Republicată în temeiul [art. II din Legea nr. 31/2004](#) pentru modificarea și completarea [Legii nr. 60/1991](#) privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 15 martie 2004, dându-se textelor o noua numerotare.

[Legea nr. 60/1991](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 192 din 25 septembrie 1991 și a fost modificată și completată prin:

- [Ordonanta Guvernului nr. 55/1994](#) privind majorarea limitelor minime și maxime ale amenzilor contravenționale stabilite prin acte normative aflate în vigoare la 1 iunie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 242 din 29 august 1994, aprobată prin [Legea nr. 129/1994](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 354 din 21 decembrie 1994;
- [Legea nr. 31/2004](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 15 martie 2004;
- [Legea nr. 208/2004](#) pentru completarea [art. 1 din Legea nr. 60/1991](#) privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004.

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

Libertatea cetățenilor de a-și exprima opiniile politice, sociale sau de altă natură, de a organiza mitinguri, demonstrații, manifestații, procesiuni și orice alte întruniri și de a participa la acestea este garantată prin lege. Asemenea activități se pot realiza numai pașnic și fără nici un fel de arme.

Adunările publice - mitinguri, demonstrații, manifestații, competiții sportive, procesiuni și altele asemenea -, ce urmează să se desfășoare în piețe, pe căile publice ori în alte locuri în aer liber, se pot organiza numai după declararea prealabilă prevăzută de prezenta lege.

Pentru competițiile sportive internaționale, precum și pentru manifestațiile sportive internaționale, declararea prealabilă este obligatorie, indiferent de locul de desfășurare a acestora.

ART. 2

Adunările publice trebuie să se desfășoare în mod pașnic și civilizată, cu protecția participanților și a mediului ambiant, fără să stânjenească folosirea normală a drumurilor publice, a transportului în comun, cu

excep ia celor autorizate, func ionarea institu iilor publice sau private, a celor de învă ământ, cultura și sănătate, a unită ilor economice ori sa degereze în ac iuni turbulente de natura a pune în primejdie ordinea și liniștea publica, siguranța persoanelor, integritatea corporală, viața sau bunurile acestora ori ale domeniului public, și nu pot fi continuate după ora 23,00, caz în care intra sub incidenta dispozi iilor [Legii nr. 61/1991](#) pentru sanc ionarea faptelor de încălcare a unor norme de convie uire socială, a ordinii și liniștii publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

ART. 3

Nu trebuie declarate în prealabil adunările publice al căror scop îl constituie manifestările culturalartistice, sportive, religioase, comemorative, cele ocazionate de vizite oficiale, precum și cele care se desfășoară în exteriorul sau în incinta sediilor ori a imobilelor persoanelor juridice de interes public sau privat. În cazul în care organizatorii adunărilor publice nesupuse declarării prealabile de in indicii sau date ca desfășurarea lor s-ar putea solda cu acte de dezordine ori ca ar putea sa ducă la manifestări violen e, au obliga ia sa solicite din timp primarilor, unită ilor de jandarmi competente teritorial și poli iei locale sprijin de specialitate.

ART. 4

Primarul municipiului, orașului sau comunei, unită ile de jandarmi competente teritorial și poli ia locală sunt obligate sa asigure condi iile necesare în vederea desfășurării normale a adunărilor publice, iar organizatorii au obliga ia sa întreprindă ac iunile ce se impun pentru ca acestea sa se desfășoare în conformitate cu prevederile art. 2.

ART. 5

Organizarea și desfășurarea adunărilor publice sunt interzise în imediata apropiere a garilor, porturilor, aeroporturilor, statiilor de metrou, spitalelor, obiectivelor militare, a unită ilor economice cu instala ii, utilaje sau mașini cu grad ridicat de pericol în exploatare.

De asemenea, este interzisă desfășurarea simultană a doua sau mai multe adunări publice distincte, în același loc sau pe aceleași trasee, indiferent de caracterul acestora.

CAP. II

Declararea prealabilă a adunărilor publice

ART. 6

Pentru organizarea adunărilor publice solicitantii se vor adresa, în scris, primarului unită ii administrativ-teritoriale pe a carei raza urmează sa se desfășoare adunarea.

ART. 7

Organizatorii adunărilor publice vor depune declara ia scrisă la primăriile municipale, orășenești sau comunale pe al căror teritoriu acestea urmează sa se desfășoare, cu cel pu in 3 zile înainte de data desfășurării acestora, în care trebuie sa men ioneze denumirea sub care este cunoscut grupul organizator, scopul, locul, data, ora începerii și durata ac iunii, traseele de afluire și defluire, numărul aproximativ al participan ilor, persoanele împuternicite sa asigure și sa răspundă de măsurile de organizare, serviciile pe care le solicita din partea consiliului local, a poli iei locale și jandarmeriei, potrivit modelului prezentat în anexa.

ART. 8

Se înfiin ează comisia de avizare a cererilor de organizare a adunărilor publice la nivelul tuturor consiliilor locale, formată din primar, secretarul comunei sau al orașului, după caz, reprezentan i ai poli iei și ai jandarmeriei.

În cazuri justificate, cu acordul organizatorilor, comisiile de avizare pot sa modifice unele elemente cuprinse în declara ia prealabilă a acestora.

ART. 9

Sunt interzise adunările publice prin care se urmărește:

a) propagarea ideilor totalitare de natura fascistă, comunistă, rasistă, șovină sau ale oricăror organizații terorist-diversioniste, defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la ură națională sau religioasă, incitarea la discriminare, la violență publică și la manifestări obscene, contrare bunelor moravuri;

b) organizarea unei lovituri de stat sau altei acțiuni contrare siguranței naționale;

c) încălcarea ordinii, siguranței sau moralității publice, a drepturilor și libertăților cetățenilor ori punerea în pericol a sănătății acestora.

ART. 10

Primarul localității, la propunerea comisiei de avizare, poate interzice organizarea adunărilor publice atunci când:

a) de îndată ce datele de la organele specializate, din care rezultă că desfășurarea acestora ar duce la încălcarea prevederilor art. 2;

b) în perioada, locul și pe traseele unde acestea ar urma să se desfășoare se execută lucrări edilitar-gospodărești de amploare.

În termen de două zile primarul este obligat să comunice organizatorilor decizia de interzicere, care poate fi contestată în condițiile [Legii contenciosului administrativ nr. 29/1990](#), cu modificările ulterioare.

ART. 11

Decizia prin care se interzice desfășurarea adunării publice se comunică în scris organizatorului, cu arătarea motivelor care au determinat-o, în termen de 48 de ore de la primirea declarației scrise.

CAP. III

Obligații privind organizarea și desfășurarea adunărilor publice

SEC I UNEA I

Obligațiile organizatorilor și participanților la adunările publice

ART. 12

Organizatorii adunărilor publice sunt obligați:

a) să înregistreze declarațiile de desfășurare a adunărilor publice la unitățile de jandarmi competente teritorial, cu cel puțin în 48 de ore înainte;

b) să stabilească persoanele responsabile pentru conducerea adunărilor publice;

c) să asigure un dispozitiv propriu de ordine format din personal purtând însemne distinctive, stabilite împreună cu comandantul unității de jandarmi care asigură măsurile de ordine publică;

d) să delimiteze spațiul de desfășurare a adunărilor publice prin semne distinctive și vizibile, iar când acestea se desfășoară în deplasare, să ia măsuri pentru limitarea spațiului de circulație ocupat;

e) să achite anticipat, pe baza de deviz și factură, contravaloarea serviciilor și a amenajărilor solicitate consiliilor locale pentru desfășurarea normală a adunărilor publice;

f) să stabilească traseele de afluire și defluire a participanților și să ia măsuri ca ocuparea spațiilor destinate desfășurării adunărilor publice să aibă loc cu puțin timp înainte de ora începerii activităților, iar părăsirea lor să se facă imediat după ora limită stabilită;

g) să ia măsuri pentru interzicerea participării la adunările publice a persoanelor care au asupra lor băuturi alcoolice sau care se afla sub influența acestora;

h) să ia măsuri pentru îndepărtarea participanților care, prin modul de manifestare, tulbură ordinea și liniștea publică, iar când aceștia nu se supun, să îi semnaleze organelor de poliție;

i) să întrerupă imediat adunarea publică atunci când constată că au intervenit fapte de natură celor prevăzute la art. 2; după restabilirea ordinii adunarea publică poate continua în limita timpului inițial aprobat;

j) să interzică participarea la adunările publice a persoanelor care au asupra lor arme de orice fel, materiale explozive sau incendiară, substanțe iritante lacrimogene sau cu efect paralizant, dispozitive pentru socuri electrice ori alte obiecte ce pot fi folosite pentru acțiuni

violen e sau de tulburare a desfășurării normale a acestora.

În cazul în care participanții la adunări publice au formulat petiții sau memorii, acestea pot fi prezentate autorității publice destinate de un grup de maximum 10 persoane.

ART. 13

Participanții la adunările publice sunt obligați:

- a) să respecte recomandările făcute de organizatorii adunărilor publice, împuterniciii acestora sau organele de ordine;
- b) să se abțină de la acțiuni de natură a împiedica desfășurarea normală a adunărilor publice și să nu incite la asemenea acțiuni prin viu grai, manifeste sau alte mijloace audiovizuale;
- c) să nu introducă sau să aibă, în timpul adunărilor publice, obiecte de natură celor prevăzute la art. 12 alin. 1 lit. g) și j);
- d) să părăsească imediat adunările publice sau locul unde acestea se desfășoară, când au fost somati de către organizatori, împuterniciii acestora sau organele de poliție;
- e) să nu participe la adunări publice în stare de ebrietate, să nu consume și să nu distribuie băuturi alcoolice sau droguri.

ART. 14

Este interzis ca persoane sau grupuri de persoane care nu au legătura cu adunările publice organizate să se infiltreze în rândul demonstranților, cu scopul de a tulbura normală desfășurare a acestora.

SEC IUNEA a II-a

Obligațiile primăriilor

ART. 15

Primăriile municipale, orașenești sau comunale sunt obligate:

- a) să stabilească prin decizie și să aducă la cunostința publică, în termen de 5 zile de la publicarea prezentei legi, locurile ce cad sub incidența dispozițiilor art. 5;
- b) să asigure, contra cost, serviciile și amenajările tehnice solicitate în vederea desfășurării normale a adunărilor publice;
- c) să interzică desfacerea băuturilor alcoolice în locurile destinate desfășurării adunărilor publice, în imediata apropiere sau, când considera necesar, chiar în întreaga localitate, pe toată durata acestora;
- d) să întreprindă orice alte măsuri legale de natură a asigura caracterul pașnic și civilizat al adunărilor publice;
- e) să restituie sumele avansate potrivit art. 12 lit. e), dacă adunarea publică a fost interzisă din alte motive decât cele prevăzute în art. 9 sau care nu sunt imputabile organizatorilor.

CAP. IV

Asigurarea ordinii pe timpul desfășurării adunărilor publice

ART. 16

Comandanții organelor locale de poliție și jandarmerie sau persoanele desemnate de aceștia au obligația de a asigura protecția participanților și de a stabili împreună cu organizatorii măsurile ce trebuie luate pentru desfășurarea adunărilor publice declarate, în condiții de deplină ordine.

ART. 17

În cazul în care adunările publice își pierd caracterul pașnic și civilizat, poliția și trupele de jandarmi vor interveni pentru împiedicarea sau neutralizarea manifestărilor ce tulbura grav ordinea și liniștea publică, pun în pericol viața, integritatea corporală a cetățenilor, a trupelor de ordine sau amenința cu devastări ori distrugeri de clădiri și alte bunuri de interes public sau privat.

ART. 18

În cazurile prevăzute de art. 17, organele de ordine vor interveni folosind, în condițiile legii și în raport cu situațiile create, mijloacele tehnice din dotare.

ART. 19

Intervenția în forță va fi aprobată de prefect sau de înlocuitorul acestuia la solicitarea comandantului forțelor de jandarmi care asigură

măsurile de ordine publica la locul adunării publice.

Aprobarea intervenției în forța nu este necesară în cazul în care asupra forțelor de ordine se exercită violențe care pun în pericol iminent viața, integritatea corporală sau sănătatea acestora ori a altor persoane sau când există indicii temeinice ca participanții pregătesc sau au comis o faptă ilegală.

ART. 20

Folosirea forței se va face numai după avertizarea și somarea participanților de a se dispersa, de către oficiul de jandarmi desemnat ca șef al dispozitivului de ordine. Pentru executarea dispersării se lasă la dispoziția participanților un timp corespunzător, determinat în raport cu numărul acestora și cu căile de afluire.

Avertizarea și somarea nu sunt necesare în cazul în care asupra organelor de ordine se exercită violențe ori acestea se afla într-un pericol iminent.

ART. 21

Avertizarea constă în folosirea de semnale sonore sau luminoase și atragerea atenției participanților, prin mijloace de amplificare sonoră, asupra necesității dispersării lor și respectării legii.

ART. 22

Dacă, după avertizare, participanții nu s-au împrăștiat, se spun prin mijloacele de amplificare sonoră cuvintele "Prima sonda: Atențiune, vă rugăm să vă dispersați..., vom folosi forța", urmate de semnale sonore și luminoase.

Dacă, după trecerea perioadei de timp necesare pentru împrăștiere, se constată că prima sonda a rămas fără rezultat, se trece la folosirea ultimei sonde, prin rostirea cuvintelor "Ultima sonda: Dispersați..., se va folosi forța", urmate de semnale sonore și luminoase.

Pentru perceperea somatilor de către toți participanții, înainte de folosirea mijloacelor de împiedicare sau constrângere, se emite un semnal luminos prin racheta de culoare roșie.

ART. 23

În caz de absolută necesitate, când se impune folosirea armelor de foc de către organele de ordine, în condițiile legii, se repetă, în prealabil, ultima sonda și semnalul luminos prin racheta de culoare roșie.

ART. 24

Folosirea mijloacelor de împiedicare sau constrângere va înceta de îndată ce s-a realizat degajarea spațiilor, împrăștierea participanților și s-a restabilit ordinea publică.

CAP. V

Sancțiuni

ART. 25

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage, după caz, răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală.

ART. 26

Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să întrunească elementele constitutive ale unor infracțiuni:

- a) organizarea și desfășurarea de adunări publice nedeclarate, neînregistrate sau interzise;
- b) nerespectarea orelor de desfășurare, traseelor de deplasare sau locului și perimetrului destinat adunării publice;
- c) neluarea de către organizatori a măsurilor de întrerupere a adunării publice, când constată că au intervenit fapte de natura celor prevăzute în art. 2;
- d) participarea la adunări publice nedeclarate sau interzise și urmate de refuzul părăsirii locurilor de desfășurare a acestora, la avertizările și somatiile organelor de ordine făcute potrivit legii;
- e) instigarea prin orice mijloace, inițierea sau recurgerea la acțiuni violente sau alte manifestări, cu intenția de zadărniciere ori tulburare, în orice mod, a adunărilor publice;

f) refuzul de a părăsi imediat adunarea, dacă măsura a fost dispusă de conducătorii ac iunilor;

g) organizarea sau participarea la contramanifestatii desfășurate în același timp și în același loc cu adunările publice declarate, indiferent de modul lor de exprimare;

h) introducerea sau desfacerea băuturilor alcoolice în locurile destinate desfășurării adunărilor publice, pe toată durata acestora;

i) refuzul de a părăsi imediat adunarea la solicitarea organelor de ordine, potrivit legii.

Contraven iile prevăzute la alin. 1 lit. a)-c) se sanc ionează cu amenda de la 10.000.000 lei la 100.000.000 lei, iar cele prevăzute la lit. d), e), f), g), h) și i), cu amenda de la 5.000.000 lei la 50.000.000 lei.

Pentru contraven iile de la lit. a)-c) se sanc ionează, după caz, organizatorii sau persoanele fizice responsabile pentru conducerea adunărilor publice.

ART. 27

Contraven iile prevăzute la art. 26 se constata de politisti, ofi erii și subofiterii de jandarmi, precum și de primari sau de împuternici ii acestora, anume desemna i.

ART. 28

Dispozi iile prezentei legi, referitoare la constatarea și sanc ionarea contraven iilor, se completează cu cele ale Legii privind stabilirea și sanc ionarea contraven iilor*) și ale Legii pentru sanc ionarea faptelor de încălcare a unor norme de convie uire socială, a ordinii și liniștii publice, în ce privește închisoarea contraven ională**).

*) [Legea nr. 32/1968](#) privind stabilirea și sanc ionarea contraven iilor a fost abrogată prin [Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#) privind regimul juridic al contraven iilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin [Legea nr. 180/2002](#) , cu modificările ulterioare.

Potrivit [art. 48 din Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#) , ori de câte ori într-o lege specială sau în alt act normativ anterior se face trimitere la [Legea nr. 32/1968](#) , aceasta se va socoti facuta la dispozi iile corespunzătoare din [Ordonanta Guvernului nr. 2/2001](#) .

**) De la data intrării în vigoare a [Legii de revizuire a Constitu iei României nr. 429/2003](#) , publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 758 din 29 octombrie 2003, potrivit [art. III alin. \(1\) al Ordonan ei de urgenta a Guvernului nr. 108/2003](#) pentru desfiin area închisorii contraven ionale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 747 din 26 octombrie 2003, referirea la sanc iunea închisorii contraven ionale se considera facuta la sanc iunea prestării unei activită i în folosul comunită ii ori de câte ori o lege sau o ordonanta prevede ca o contraven ie se sanc ionează cu închisoarea contraven ională alternativ cu amenda.

ART. 29

Constituie infrac iune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani introducerea sau portul, de către persoanele participante în locurile destinate desfășurării adunărilor publice, al armelor de orice fel, materialelor explozive sau incendiare, substan elor iritantlacrimogene sau cu efect paralizant ori al altor asemenea materiale, substan e sau obiecte.

Constituie infrac iune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amenda, dacă fapta nu constituie o infrac iune mai grava, opunerea cu violenta fata de organizatori, împuternici ii acestora sau fata de for ele de ordine ori împiedicarea lor de a-și exercita atribu iile legale privind asigurarea ordinii în desfășurarea adunărilor publice.

CAP. VI

Dispozi ii finale

ART. 30

Prezenta lege intra în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pe aceeași data se abroga Decretul-lege nr. 2/1990 cu privire la organizarea adunărilor publice și Decretul-lege nr. 39/1990 privind unele măsuri referitoare la desfășurarea adunărilor publice, precum și orice alte dispoziții contrare.

ANEXA

Model de declarare prealabilă

T

DENUMIREA ORGANIZATORULUI

Nr. din

Către,

.....

(primărie)

- domnului primar -

Va facem cunoscut ca în ziua de luna anul

....., între orele și, în localitatea

....., județul, locul se va desfășura o adunare

publică organizată de către noi.

La adunare vor participa circa persoane.

Traseele de acces spre locul adunării, precum și cele de dispersare vor fi

.....

Scopul adunării publice îl constituie manifestarea (aprobării, azeziunii sau

protestului) în legătura cu

Va asigurăm ca adunarea se va desfășura în mod pașnic și civilizată.

Din partea noastră sunt împuterniciți să asigure și să răspundă de măsurile privind buna organizare a adunării, astfel încât aceasta să se desfășoare în condiții pașnice, civilizate și să nu degenereze în acte de violență, domnii:

-

.....

-

.....*)

Personalul desemnat de noi să execute măsuri de ordine pe parcursul desfășurării adunării și pe trasee va purta următorul însemn distinctiv:

.....

.....

În sprijinul bunei desfășurări a adunării, solicităm din partea primăriei și

a organelor de poliție luarea următoarelor măsuri:

.....

.....

.....

.....

Semnatura și ștampila organizatorului

*) Se vor indica numele, prenumele, alte date de identificare ale persoanelor

împuternicite sa răspundă de organizare.
ST
